

вимагає від органів державної влади відкритості, гласності, доступності інформації про урядову політику, програми, дію органів місцевого самоврядування, державні органи та посадових осіб.

Бібліографія:

1. Августин Р.Р. Управління інформаційними зв'язками. Навчальний посібник / Руслан Ростиславович Августин, Юрій Аркадійович Богач - Тернопіль: Крок, 2013.-240с.

2. Богач Ю.А. Адміністрування інформаційно-комунікативних технологій в умовах динамічного зовнішнього середовища / Ю.А.Богач, Р.Р. Августин // Наука молода. – 2012. – Випуск 18.

3. Галлін Д., Манчіні П. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики. К.: Наука, 2008.-368с.

4. Головкова К. Ю. Підхід до визначення поняття «інформація» / К.Ю. Головкова // Культура народів. – 2011. – № 215. – С. 44-48.

5. Івашина Л. Як налагодити діалог «влада – суспільство – ЗМІ» // газета «День». – 20 квіт. 2009р. С.14.

6. Інформаційне законодавство України. Збірник законодавчих актів у 6 томах. За загальною редакцією академіка НАН України Ю.С.Шемшученка та І.С.Чижа. Київ ТОВ Видавництво «Юридична думка» 2005.

7. Конституція України. – К., 1996.

8. Модернізація державного сектору: відкритість влади. Policy brief [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://center.gov.ua/docman/download-document.html?gid=100>.

Тетяна ВОВЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Кривокульська Н.М.)

ЗАЛУЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ДО ВИРІШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ РЕГІОНУ: ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ

Використання еколого орієнтованих підходів на макро-, мезо- і мікро рівнях полягає у переорієнтації всіх підсистем управління на екологізацію їх діяльності, а завдання зниження антропогенного впливу на довкілля, пов'язаного із природоперетворюючою діяльністю людини, має стати

однією з основних цілей діяльності на кожному із рівнів управління. Більше того, “основною ознакою соціо-еколого-економічної ефективності є виробництво споживчих вартостей з метою задоволення суспільних потреб, з одного боку, та спрямованість на задоволення специфічних потреб в належних екологічних та соціальних умовах – з іншого. Тобто, природа та суспільство мають розглядатись як рівнозначні частини соціоекосистеми при регулюючій дії суспільного фактора” [1, С. 9].

Значимість залучення територіальних громад (як однієї із зацікавлених сторін) до вирішення екологічних проблем регіону підтверджують принципи, проголошені Концепцією національної екологічної політики України на період до 2020 року, на яких має ґрунтуватися національна екологічна політика:

- рівність трьох складових розвитку держави (економічної, екологічної, соціальної), що зумовлює орієнтування на пріоритети сталого розвитку, врахування екологічних наслідків під час прийняття економічних рішень;
- екологічна відповідальність, що передбачає запровадження відповідальності за будь-які порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- запобігання, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах державної екологічної експертизи, а також проведення державного моніторингу навколишнього природного середовища;
- інтеграція питань охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів (екологічних цілей) у секторальну політику на тому ж рівні, що й економічні та соціальні цілі;
- “забруднювач та користувач платять повну ціну”, це передбачає запровадження для забруднювача стимулів щодо зниження рівня негативного впливу на навколишнє природне середовище та повної відповідальності користувача за стан наданих йому в користування природних ресурсів, а також зменшення впливу його діяльності (бездіяльності) на стан цього середовища;
- міжсекторальне партнерство та залучення до реалізації політики всіх зацікавлених сторін, тому що тільки шляхом спільного розв’язання нагальних проблем можна забезпечити успішну реалізацію екологічної політики [2].

Для Тернопільської області вкрай актуальним є питання поводження з твердими побутовими відходами.

Вважаємо, що пріоритетні напрями поводження з твердими побутовими відходами Тернопільського регіону повинні бути

представлені множиною заходів, участь у яких повинна брати громадськість, зокрема, територіальна громада: спорудження сміттесортувальної станції (захід організаційного характеру); спорудження полігону твердих побутових відходів (захід організаційного характеру); будівництво необхідних споруд для забезпечення належного функціонування і безпеки полігону твердих побутових відходів (захід проектно-будівельного характеру); дотримання природоохоронного режиму санітарно-захисної зони в межах якої знаходиться місце розміщення твердих побутових відходів регіону (захід експлуатаційного характеру); залучення приватних інвестицій у сферу поводження з твердими побутовими відходами (захід економічного характеру).

Загалом, класифікація видів участі була запропонована ПРООН [3], у відповідності до якої участь громади в процесі місцевого розвитку поділяють на 7 видів:

- пасивна участь, яка обмежується тим, що громада отримує інформацію про певні події, що відбуваються чи будуть відбуватися в громаді, тобто відбувається односторонній обмін інформацією;
- участь в наданні інформації (члени громади беруть участь у інформативних опитуваннях, але не мають можливості впливати на розвиток самого процесу);
- участь шляхом висловлювання власної думки, яка ґрунтується на тому, що органи влади консультуються з населенням щодо певної проблеми, яка існує в громаді, але члени громади не беруть участі в прийнятті рішень;
- участь через матеріальне стимулювання (люди надають свої ресурси, наприклад, працю, в обмін на гроші або інші матеріальні стимули);
- функціональна участь, яка полягає у створенні ініціативних груп заради досягнення окремих цілей, пов'язаних з проектом розвитку;
- спільна участь, яка ґрунтується на долученні громади до аналізу відповідних проблем, результатом чого стає складання планів діяльності та створення нових локальних інституцій або посилення вже існуючих. Створені громадські групи контролюють рішення місцевих органів влади;
- самообілізація. Громада бере участь у процесах місцевого розвитку, висуваючи ініціативи незалежно від зовнішніх інституцій.

Подібну до попередніх класифікацію рівнів участі запропонував Девід Вілкокс, яка складається з п'яти рівнів: інформація, консультування, спільне прийняття рішень, спільні дії та підтримка незалежних дій громадськості [4].

Бібліографія:

1. Якімцов В.В. Ефективність кооперування деревообробних підприємств з урахуванням екологічного імперативу: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Ужгород, 2009. – 21с. [Електронний ресурс] Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...

2. Про схвалення Концепції національної екологічної політики України на період до 2020 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007р. № 880-р. // [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/880-2007-p>

3. ОБСЄ/ПРООН, Збірка матеріалів зі стратегії сталого розвитку. – Лондон, 2002.

4. Wilcox, D. The Guide to Effective Participation. Режим доступу: <http://www.partnerships.org.uk/guide/>

Лілія ВОЛЯНИК

слухачка магістратури група за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.н.держ.упр., доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Булковський Т.О.)

РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАХОДІВ В РЕГІОНІ: СТАН ТА ДЖЕРЕЛА ЇХ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Екологічна ситуація в Україні залишається вкрай складною, навантаження на навколишнє середовище збільшується. Забруднення і виснаження природних ресурсів загрожує здоров'ю населення, екологічній безпеці та економічній стабільності держави. Зростають площі еродованих земель, посилюються процеси підкислення, засолення, ущільнення, підтоплення, забруднення та засмічення ґрунтів, зменшується вміст гумусу. У населених пунктах скорочуються площі зелених насаджень, руйнуються системи захисних лісових смуг уздовж залізниць, автомобільних шляхів та каналів.

Водні ресурси використовуються нераціонально, продовжується їхнє забруднення та виснаження. Наявні очисні споруди працюють неефективно, іноді відсутні взагалі, почастишали аварійні скиди забруднених зворотних вод. Продовжує зростати диспропорція між потужностями водопостачання та водовідведення. Забруднення повітря в більшості міст за окремими показниками перевищує встановлені